

Participatiehefboom Symboolwijzer

PARTICIPATIE-EFFECT (BEOOGDE KWALITEITSEFFECTEN)

activering: doelgroepen nemen actief deel aan de participatie en hebben er niet louter baat bij;

sociale cohesie: de banden tussen verschillende doelgroepen en doelgroepeden zijn versterkt;

verantwoordelijkheid: doelgroepen nemen zelf verantwoordelijkheid op zich in het participatie- en beleidsproces. Dat doen zij bijvoorbeeld in de voorbereiding, in het aandragen van voorstellen en oplossingen of in de uitvoeringsfase;

inzicht: doelgroepen hebben inzicht in hoe beleid gevoerd wordt, waarom iemand een bepaald standpunt inneemt en verdedigt enzovoort;

empowerment: doelgroepen hebben meer greep gekregen op hun eigen situatie en omgeving door het verwerven van controle en het aanscherpen van hun kritisch bewustzijn tijdens het participatieproces. Hierdoor voelen zij zich gesterkt in hun toekomstperspectief en kunnen ze het aan om meer verantwoordelijkheid op zich te nemen;

draagvlak beleid: doelgroepen hebben begrip voor hoe het participatieproces al dan niet in beleidsmaatregelen wordt vertaald;

draagvlak proces: het bestuur en de partnerorganisaties hebben begrip voor de leefwereld van de doelgroepen en houden er rekening mee in het participatieproces;

samenwerking: de samenwerking tussen verschillende actoren (de doelgroepen, het lokale bestuur, de diensten en de partnerorganisaties) is op een hoger niveau getild. Dat uit zich bijvoorbeeld in een meer efficiënte samenwerking, effectievere uitvoering en nauwer overleg.

PARTICIPATIEGRAAD

informereren: doelgroepen krijgen toelichting en/of de mogelijkheid om reeds uitgewerkte plannen, maatregelen en oplossingen te consulteren over een beleidsdomein waarvan het bestuur de agenda heeft bepaald alsook de beleidsvorming en -uitvoering op zich heeft genomen;

raadplegen: er wordt aan de doelgroepen gevraagd om over een bepaald beleidsdomein hun mening te geven op een manier die door het bestuur is vastgelegd. Het bestuur is niet gebonden om met de resultaten iets te doen;

adviseren: doelgroepen kunnen voorstellen formuleren of advies geven op vraag van het bestuur. Het bestuur is vrij om dit advies te gebruiken of om met de nodige motivatie het advies naast zich neer te leggen;

coproduceren: binnen een goed afgesproken kader komen doelgroepen en bestuur tot gezamenlijke agendapunten en oplossingen. Het bestuur toetst of de beleidsmaatregelen kunnen worden uitgevoerd en neemt hiervoor de verantwoordelijkheid op zich;

meebeslissen: vanaf de agendasetting over de beleidsbepaling tot de besluitvorming geven doelgroepen mee richting aan het beleid. Ze brengen belangen en verzuchtingen naar voor en beslissen mee over de uit te voeren maatregelen. De uitkomst is bindend voor het bestuur, maar de uitvoering gebeurt onder hun verantwoordelijkheid;

zelfbeheer: doelgroepen denken en beslissen over de te nemen beleidsmaatregelen en nemen via acties en projecten ook verantwoordelijkheden op zich in de uitvoering en opvolging ervan. Sommige bevoegdheden worden gedelegeerd, bepaalde taken worden door de doelgroep opgenomen en de evaluatie gebeurt samen.

Participatiehefboom Symboolwijzer

PARTICIPATIEKARAKTER (TIJDSGEBONDEN INZET)

eenmalig: de participatie concentreert zich in één enkele activiteit;

tijdelijk: de participatie verloopt via een afgebakend proces van verschillende sessies na elkaar;

langdurig: de participatie verloopt via een structureel participatiekanaal.

BELEIDSFASES (TOEPASBAAR IN...)

beleidsvoorbereiding: werving doelgroep en agendasetting;

beleidsbepaling: doelgroepen participeren in de agendasetting en het formuleren van beleidspunten. Hun probleemdeskundigheid wordt gevaloriseerd;

besluitvorming: doelgroepen denken en/of beslissen mee. Hun oplossingsdeskundigheid wordt gevaloriseerd;

beleidsuitvoering: doelgroepen participeren in de uitvoering van het beleid. Hun oplossingsdeskundigheid wordt gevaloriseerd;

beleidsevaluatie: doelgroepen participeren in de evaluatie van het beleid. Hun probleem- en oplossingsdeskundigheid wordt gevaloriseerd en een draagvlak wordt gecreëerd;

BELEIDSDOMEINEN (TOEPASBAAR IN...)

specifiek: de participatiemethode kan enkel toegepast worden wanneer een specifiek beleidsdomein, zoals mobiliteit, aan de orde is;

algemeen: de participatiemethode kan in principe bij alle beleidsdomeinen toegepast worden.

Wat
Waarom
Wanneer
hoe
Wie
Wat
Waarom
Wanneer
hoe
Wie
Wat
Waarom
Wanneer
hoe
Wie